EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

14. detsember 2004*

Kohtuasjas C-210/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel esitatud eelotsusetaotlus, mis on esitatud High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division'i (Administrative Court) (Ühendkuningriik) 17. aprilli 2003. aasta otsusega, saabunud Euroopa Kohtusse 15. mail 2003, menetluses

The Queen

Swedish Match AB ja

Swedish Match UK Ltd'i taotlusel

versus

Secretary of State for Health,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans ja K. Lenaerts ning kohtunikud C. Gulmann, J.-P. Puissochet, N. Colneric, S. von Bahr ja J. N. Cunha Rodrigues (ettekandja),

kohtujurist: L. A. Geelhoed,
kohtusekretär: kohtusekretäri asetäitja H. von Holstein ja seejärel vanemametnik M.-F. Contet,

arvestades kirjalikku menetlust ning 8. juuni 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Swedish Match AB ja Swedish Match UK Ltd, esindajad: G. Barling, *QC*, ja *barrister* M. Lester, keda olid volitanud *solicitor* S. Kon, *solicitor* D. Roy ja *solicitor* S. Turnbull,

— Ühendkuningriik, esindaja: C. Jackson, keda abistas N. Paines, *QC*, ja *barrister* T. Ward,

— Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues ja R. Loosli-Surrans,

— Iirimaa valitsus, esindaja: D. J. O'Hagan,

— Soome valitsus, esindaja: T. Pynnä,

— Rootsi valitsus, esindaja: A. Kruse,

— Euroopa Parlament, esindajad: J. L. Rufas Quintana ja M. Moore,

— Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: E. Karlsson ja J.-P. Hix,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: I. Martínez del Peral ja N. Yerrell,

olles 7. septembri 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/37/EÜ tubakatoodete valmistamist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 194, lk 26; ELT eriväljaanne 15/06, lk 147) artikli 8 kehtivust ja EÜ artiklite 28–30 tõlgendamist ning suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keeldu sätestava siseriikliku seaduse kokkusobivust nimetatud sätete ja ühenduse õiguse üldpõhimõtetega.

2 Taotlus esitati kohtuvaidluses äriühingute Swedish Match AB ja Swedish Match UK Ltd (edaspidi mõlema äriühingu puhul „Swedish Match") ning Secretary of State for Health vahel Ühendkuningriigis suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keelu küsimuses.

Õiguslik taust

Ühenduse õigus

3 Nõukogu 13. novembri 1989. aasta direktiiv 89/622/EMÜ tubakatoodete märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 359, lk 1), mida on muudetud nõukogu 15. mai 1992. aasta direktiiviga 92/41/EMÜ (EÜT L 158, lk 30; edaspidi „direktiiv 89/622"), artikkel 8a sätestab, et

liikmesriigid keelustavad suus hoitava tubaka turustamise, milleks on direktiivi 89/622 artikli 2 lõike 4 kohaselt „kõik suukaudselt kasutatavad tervenisti või osaliselt tubakast valmistatud tooted, välja arvatud suitsetamiseks või närimiseks mõeldud tooted, pulbrina, tükeldatuna või kombineeritult — eelkõige tooted, mis on pakitud portsjonitena kotikestesse või poorsetesse kotikestesse — või toiduainetega sarnasel kujul esinevad tooted."

4 Direktiivi 92/41 üheteistkümnes põhjendus märgib, et „on tõestatud, et muud kui suitsetatavad tubakatooted on suureks vähki haigestumise ohuteguriks, ning neile toodetele peab seetõttu olema kantud erihoiatus selle ohu kohta". Sama direktiivi kaheteistkümnenda põhjenduse kohaselt kujutab „teaduseksperte arvates tubaka tarvitamisest põhjustatud sõltuvus endast ohtu, mis väärib erihoiatust igal tubakatootel".

5 Direktiivi 92/41 kolmeteistkümnenda põhjenduse sõnastus on järgmine:

„[...] uued, teatud liikmesriikides turule ilmunud suus hoitavad tubakatooted tõmbavad ligi eriti noori ning [...] need liikmesriigid, keda see probleem kõige rohkem puudutab, on need uued tubakatooted juba täielikult keelustanud või kavatsevad seda teha".

6 Sama direktiivi neljateistkümnes põhjendus sätestab:

„[...] nimetatud tooteid käsitlevates liikmesriikide õigus- ja haldusnormides on erinevusi ning [...] seetõttu peab nende toodete kohta kehtestama ühised eeskirjad".

7 Direktiivi 92/41 viieteistkümnenda põhjenduse järgi:

„[...] on tõeline oht, et uusi, suus hoitavaid tooteid kasutavad eelkõige noored, sattudes sel viisil nikotiinisõltuvusse, kui õigel ajal ei kehtestata asjakohaseid piiranguid".

8 Nimetatud direktiivi kuueteistkümnenda põhjenduse kohaselt sisaldavad:

„[...] Rahvusvahelise Vähiuuringute Keskuse uuringute tulemuste põhjal suus hoitavad tubakatooted eriti palju vähkitekitavaid aineid; [...] need uued tooted põhjustavad eelkõige suuvähki".

9 Sama direktiivi seitsmeteistkümnenda põhjenduse sõnastus on järgmine:

„[...] kolme liikmesriigi poolt sellisele tubakale juba kehtestatud müügikeelul on otsene mõju siseturu loomisele ja toimimisele; [...] seetõttu on vaja lähendada seda valdkonda käsitlevaid liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, võttes aluseks tervisekaitse kõrge taseme; [...] täielik keelustamine on ainus asjakohane meede; [...] niisugune keelustamine ei tohiks olla seotud tavapäraste suus hoitavate tubakatoodetega, mille suhtes kohaldatakse käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 89/622/EMÜ sätteid muude kui suitsetatavate tubakatoodete kohta".

10 Austria Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ja Soome Vabariigi vastuvõtutingimusi ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti (EÜT 1994, C 241, lk 21 ja EÜT 1995, L 1, lk 1; edaspidi „ühinemisakt") artikli 151 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva akti XV lisas loetletud akte kohaldatakse uute liikmesriikide suhtes vastavalt selles lisas sätestatud tingimustele".

11 Nimetatud lisa X peatükk „Mitmesugust", mis sisaldab ühinemisakti artikliga 151 sätestatud nimekirja, kehtestab:

„a) Direktiivi 89/622/EMÜ, mida on muudetud [...], artiklis 8a sätestatud keeldu, mis käsitleb direktiivi [...] artikli 2 lõikes 4 määratletud toote turuleviimist, välja arvatud keeld seda toodet turule viia kujul, mis meenutab toidukaupa, ei kohaldata Rootsi [...] [Kuningriigis],

b) Rootsi [Kuningriik] võta[b] kõik vajalikud meetmed tagamaks, et punktis a nimetatud toodet ei viida turule liikmesriikides, kus direktiive 89/622/EMÜ ja 92/41/EMÜ kohaldatakse täies ulatuses.

[...]".

12 Direktiiv 2001/37 võeti vastu EÜ artiklite 95 ja 133 alusel ning sellega muudetakse direktiivi 89/622/EMÜ ja nõukogu 17. mai 1990. aasta direktiivi 90/239/EMÜ sigarettide maksimaalset tõrvasisaldust käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 137, lk 36).

13 Direktiivi 2001/37 kahekümne kaheksas põhjendus sätestab:

„Direktiivis 89/622/EMÜ keelatakse suukaudseks kasutamiseks mõeldud teatavat liiki tubaka turustamine liikmesriikides. [...] ühinemisakti artiklis 151 tehakse Rootsi Kuningriigile selles küsimuses kõnealuse direktiivi sätetest erand."

14 Direktiivi 2001/37 artikkel 2 „Mõisted" sätestab:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *tubakatooted* — tooted suitsetamiseks, ninna tõmbamiseks, imemiseks või närimiseks, kui nad on kas või osaliselt tubakast valmistatud, geneetiliselt modifitseeritud või mitte;

[...]

4) *suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas* — kõik suukaudselt kasutatavad tervenisti või osaliselt tubakast valmistatud tooted, välja arvatud suitsetamiseks või närimiseks mõeldud tooted, pulbrina, tükeldatuna või kombineeritult — eelkõige tooted, mis on pakitud portsjonitena kotikestesse või poorsetesse kotikestesse — või toiduainetega sarnasel kujul esinevad tooted;

[...]".

15 Sama direktiivi artikli 5 lõike 4 kohaselt:

„Suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakal, juhul kui seda lubatakse artikli 8 alusel turustada, ja suitsuvabadel tubakatoodetel peavad olema järgmised hoiatused:

„See tubakatoode võib kahjustada sinu tervist ja tekitab sõltuvust."

[...]".

16 Direktiivi 2001/37 artikkel 8 pealkirjaga „Suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas" sätestab:

„Liikmesriigid keelavad suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubaka turuleviimise, ilma et see piiraks [...] ühinemisakti artikli 151 kohaldamist."

17 Direktiivi 2001/37 artikli 13 lõike 1 kohaselt:

„Liikmesriigid ei tohi keelata käesoleva direktiivi nõuetele vastavate tubakatoodete importi, müüki või tarbimist sigarettide tõrva-, nikotiini- või süsinikmonooksiidisisalduse piiramise, terviseohu hoiatuste ja muude märkuste või käesoleva direktiivi nõuetega seotud kaalutlustel, välja arvatud meetmed, mida võetakse artiklis 4 sätestatud andmete kontrollimiseks."

18 Sama direktiivi artikkel 15 sätestab, et direktiiv 89/622/EMÜ tunnistatakse kehtetuks ning sellele viited tõlgendatakse viidetena direktiivile 2001/37.

Siseriiklik õigus

19 Ühendkuningriigis võeti direktiivi 89/622 artiklis 8a sätestatud keeld siseriiklikusse õigusesse üle Tobacco for Oral Use (Safety) Regulations'ga 1992 (1992. aasta määrus suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubaka kohta (ohutus); edaspidi „1992. aasta määrus").

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

20 Swedish Match soovis Ühendkuningriigis turustada *snus*'i — peenestatud või lõigatud tubakat, mida müüakse grammi kaupa või portsjonitena kotikestes tarvitamiseks igeme ja huule vahel.

21 Swedish Match'i 18. märtsi 2002. aasta kirjas UK Department of Health'ile (Ühendkuningriigi tervishoiuministeerium) on põhjendused, miks ta leiab, et 1992. aasta määrusega suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keelustamine on seadusevastane. 24. aprilli 2002. aasta vastuses märkis ministeerium, et peab keelustamist seaduspäraseks. Swedish Match esitas 8. mail 2002 kaebuse, leides, et keeld rikub mitmeid ühenduse õiguse sätteid. High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) otsustas kohtuliku arutamise peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas EÜ artikleid 28–30, kohaldades neid kooskõlas proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise üldpõhimõtetega ning põhiõigustega (eelkõige omandiõigusega), tuleb tõlgendada selliselt, et nende artiklitega on vastuolus siseriiklik seadus, mille kohaselt on keelatud müüa, pakkuda või müügiks lubada, müügi eesmärgil esitada või hoiustada tervenisti või osaliselt tubakast valmistatud suukaudseks kasutamiseks, välja arvatud suitsetamiseks ja närimiseks, mõeldud tooteid, mis on kas pulbri, peente osakeste või ükskõik millisel kombineeritud kujul või mis sarnanevad toiduainele?

2. Kas direktiivi 2001/37/EÜ artikkel 8 on tervikuna või osaliselt kehtetu:

a) mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumise tõttu,

b) EÜ artikli 28 ja/või EÜ artikli 29 rikkumise tõttu,

c) proportsionaalsuse põhimõtte rikkumise tõttu,

d) EÜ artikli 95 ja/või EÜ artikli 133 õigusliku alusena ebapiisavuse tõttu,

e) EÜ artikli 95 lõike 3 rikkumise tõttu,

f) volituste ületamise tõttu,

g) EÜ artikli 253 ja/või põhjendamise kohustuse rikkumise tõttu,

h) põhiõiguse omandile rikkumise tõttu?

3. Kas olukorras, kus:

— direktiivi 89/622/EMÜ artikli 8a rakendamise siseriiklik meede võeti kasutusele aastal 1992,

— kõnealune siseriiklik meede kehtestati siseriiklikust õigusest tulenevate volituste alusel, mis ei sõltu direktiivi ülevõtmise kohustusest,

— direktiiv 89/622/EMÜ (mida on muudetud [...] ühinemisaktiga) on tühistatud ning asendatud direktiiviga 2001/37/EÜ, mille artikkel 8 kordab direktiivi 89/622/EMÜ artiklit 8a,

— direktiivi 2001/37/EÜ artikkel 8 on kehtetu teise küsimuse punktides a, c ja h viidatud põhimõtete rikkumise tõttu,

tuleb neid põhimõtteid tõlgendada selliselt, et need keelavad ka kõnealuse siseriikliku meetme?"

Taotlused kohtujuristi ettepaneku kohta märkuste esitamiseks ning teiseks suulise menetluse uuendamiseks

22 4. oktoobril 2004 kohtukantseleisse esitatud dokumendis palub Swedish Match Euroopa Kohtul:

— esiteks lubada esitada kohtujuristi ettepaneku kohta kirjalikke märkusi;

— teise võimalusena uuendada kohtu kodukorra artikli 61 alusel suuline menetlus.

23 Swedish Match soovib kommenteerida kohtujuristi ettepanekut, mis puudutab direktiivi 2001/37 õiguslike tagajärgede võimalikku säilimist juhul, kui Euroopa Kohus selle kehtetuks tunnistab.

24 Selles küsimuses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu põhikiri ja Euroopa Kohtu kodukord ei näe pooltele ette võimalust esitada märkusi kohtujuristi ettepanekute kohta (vt 4. veebruari 2000. aasta määrus kohtuasjas C-17/98: Emesa Sugar, EKL 2000, lk I-665, punkt 2). Seetõttu jäetakse kohtujuristi ettepaneku kohta kirjalike märkuste esitamise taotlus rahuldamata.

25 Teisalt võib Euroopa Kohus omal algatusel, kohtujuristi ettepanekul või poolte taotlusel vastavalt kodukorra artiklile 61 määrusega suulise menetluse uuendada, kui ta leiab, et puudub piisav selgus või et kohtuasja peab lahendama, toetudes argumendile, mille üle pooled pole vaielnud (vt 19. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-309/99: Wouters jt, EKL 2002, lk I-1577, punkt 42, ja 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-470/00 P: parlament *v.* Ripa di Meana jt, EKL 2004, lk I-4167, punkt 33). Käesolevas kohtuasjas leiab aga kohus pärast kohtujuristi ettepaneku ärakuulamist, et tema käsutuses on kogu vajalik teave, et vastata esitatud küsimustele. Järelikult tuleb suulise menetluse uuendamise taotlus rahuldamata jätta.

Eelotsuse küsimused

Teine küsimus

26 Teise küsimusega, mida tuleb analüüsida kõigepealt, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas direktiivi 2001/37 artikkel 8 on tervikuna või osaliselt kehtetu põhjusel, et rikutud on EÜ asutamislepingu sätteid või ühenduse õiguse üldpõhimõtteid, või volituste ületamise tõttu.

EÜ artiklite 95 ja 133 valik õiguslikuks aluseks

27 Küsimus püüab välja selgitada, kas EÜ artikkel 95 on sobiv õiguslik alus direktiivi 2001/37 artiklile 8, ning kui vastus on jaatav, siis kas teise õigusliku alusena EÜ artiklile 133 viitamine on käesoleval juhul vajalik või võimalik.

28 EÜ artikli 95 lõige 1 sätestab, et nõukogu võtab liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks siseturu loomist ja toimimist käsitlevaid meetmeid.

29 Selles küsimuses tasub meenutada, et kui pelgast siseriiklike normide erinevuste tuvastamisest ei piisa õigustamaks EÜ artiklile 95 toetumist (vt selle kohta 5. oktoobri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-376/98: Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, EKL 2000, lk I-8419, punkt 84), on see teisiti olukorras, kus erinevused liikmesriikide õigus- ja haldusnormide vahel riivavad põhivabadusi ning mõjutavad vahetult siseturu toimimist (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, punkt 95, ja 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punkt 60).

30 Samuti tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et kuigi õigusliku alusena EÜ artiklile 95 toetumine on võimalik, siis kui soovitakse vältida kaubavahetusele tulevikus tekkivaid takistusi, mis tulenevad siseriiklike õigusnormide erinevast arengust, peab selliste takistuste tekkimine olema tõenäoline ja asjaomase meetme eesmärk peab olema takistuste ennetamine (vt selle kohta 13. juuli 1995. aasta otsus kohtuasjas

C-350/92: Hispaania *v.* nõukogu, EKL 1995, lk I-1985, punkt 35; eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, punkt 86; 9. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-377/98: Madalmaad *v.* parlament ja nõukogu, EKL 2001, lk I-7079, punkt 15, ning samuti eespool viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 61).

31 Euroopa Kohus on leidnud, et kui EÜ artiklile 95 kui õiguslikule alusele toetumise tingimused on täidetud, ei saa ühenduse seadusandjat takistada sellele õiguslikule alusele toetumast põhjendusel, et üldine tervisekaitse on valikute tegemisel määrav faktor (eespool nimetatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 62).

32 Tuleb märkida, et EÜ artikli 152 lõike 1 esimene lõik näeb ette, et kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, ning EÜ artikli 95 lõige 3 nõuab sõnaselgelt, et ühtlustamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse (eespool nimetatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 62).

33 Ülaltoodust tuleneb, et kui esineb kaubavahetuse takistusi või on tõenäoline, et sellised takistused tulevikus tekivad, kuna liikmesriigid on võtnud või võtmas teatud kauba või kaupade kategooria suhtes erisisulisi meetmeid eesmärgiga tagada erineva ulatusega kaitse ning takistada ühenduse piires asjaomase toote või toodete vaba ringlemist, lubab EÜ artikkel 95 ühenduse seadusandjal sekkuda, võttes kasutusele sobivaid meetmeid, ühelt poolt vastavalt nimetatud artikli lõikele 3 ja teisalt vastavalt asutamislepingus nimetatud õiguspõhimõtetele või kohtupraktikale, eelkõige proportsionaalsuse põhimõttele.

34 Olenevalt olukorrast võivad need sobivad meetmed sisaldada endast nõuet, et kõik liikmesriigid lubaks asjaomase kaubaga või kaupadega kauplemist, seades samas sellisele lubamiskohustusele teatud tingimused või keelates ajutiselt või lõplikult teatud kauba või kaupade turustamise (vt nõukogu 29. juuni 1992. aasta direktiiviga 92/59/EMÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 228, lk 24) seoses 9. augusti 1994. aasta otsus kohtuasjas C-359/92: Saksamaa *v.* nõukogu, EKL 1994, lk I-3681, punktid 4 ja 33).

35 Nende põhimõtete valguses tuleb kontrollida, kas EÜ artikli 95 õigusliku alusena kasutamise tingimused on direktiivi 2001/37 artikli 8 puhul täidetud.

36 Esiteks peaks rõhutama, et direktiivi 2001/37 artikkel 8 vaid kordab direktiivi 89/622 artikli 8a sätteid, mille kohaselt liikmesriigid keelavad suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubaka turustamise. Selline tubakas on nii direktiivis 2001/37 kui ka direktiivis 89/622 määratletud järgmiselt: „kõik suukaudselt kasutatavad tervenisti või osaliselt tubakast valmistatud tooted, välja arvatud suitsetamiseks või närimiseks mõeldud tooted, pulbrina, tükeldatuna või kombineeritult — eelkõige tooted, mis on pakitud portsjonitena kotikestesse või poorsetesse kotikestesse — või toiduainetega sarnasel kujul esinevad tooted".

37 On selge, et nende toodete osas, nagu on märgitud direktiivi 92/41 neljateistkümnendas põhjenduses esines, direktiivi vastuvõtmise hetkel liikmesriikide õigus- ja haldusnormides erinevusi. Liikmesriikidest kaks olid selliste toodete turustamise juba keelanud ning kolmas oli võtnud vastu sätteid, mis olid veel jõustumata, kuid sama eesmärgiga. Sätete autorite sõnul on sätete eesmärgiks takistada selliste tervisele kahjulike toodete tarvitamise levikut, mis on liikmesriikide turgudel uued ning mis on eriti populaarsed noorte hulgas.

38 Kuna tubakatoodete turg on turg, kus liikmesriikide vaheline kaubavahetus on suhteliselt oluline (vt eespool viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 64), tõid need turustamise keelumeetmed kaasa selle turu erineva arengu ning kujutasid endast seeläbi takistusi kaupade vabale liikumisele.

39 Võttes arvesse avalikkuse kasvavat teadlikkust tubakatoodete tarvitamise ohtlikust mõjust tervisele, oli tõenäoline, et nende toodete vabale liikumisele tekivad takistused, mis on tingitud liikmesriikide poolt uute normide vastuvõtmisest, mis kajastavad nimetatud arengut ja pärsivad tulemuslikumalt nende toodete tarbimist (eespool viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 67).

40 Direktiivi 2001/37 artikkel 8 võeti vastu olukorras, kus tubakatoodete turul eksisteerivad kaupade vaba liikumise takistused on tekkinud erinevates liikmesriikides suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete müümistingimuste erinevast arengust, mis ei ole seega erinev situatsioonist, mis eksisteeris direktiivi 89/622 artikli 8a vastuvõtmise ajal. Tuleb lisada, et ühinemisakt ei oma selle olukorra hindamisel mingisugust tähtsust. Tegelikkuses ei jätnud ühinemisakt Rootsi Kuningriiki välja mitte ainult direktiivi 89/622 artikli 8a kohaldamisalast, vaid nõudis, et see liikmesriik võtaks kasutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooteid ei viidaks teiste liikmesriikide turgudele.

41 Seega oli EÜ artikli 95 alusel ühenduse seadusandja sekkumine suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete osas õigustatud.

42 Ülaltoodust tuleneb, et direktiivi 2001/37 artiklis 8 sisalduva keelumeetme võis kehtestada EÜ artikli 95 alusel. Järgmisena tuleb analüüsida, kas selle meetme võtmine oli kooskõlas EÜ artikli 95 lõikega 3 ning eelotsusetaotluse esitanud kohtu nimetatud õiguspõhimõtetega.

43 Mis puudutab aga küsimust, kas põhikohtuasjas oli vajalik või võimalik kasutada direktiivi artikli 8 teise õigusliku alusena EÜ artiklit 133, siis piisab, kui meenutada, et eespool viidatud kohtuotsuse British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco punktis 97 leidis Euroopa Kohus, et direktiivi 2001/37 ainuke sobiv õiguslik alus on EÜ artikkel 95 ning et direktiiv mainib EÜ artiklit 133 õigustamatult.

44 Igal juhul ei too EÜ artikli 133 õigustamatu mainimine direktiivi teise õigusliku alusena kaasa direktiivi kehtetust (eespool viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 98). Säärane viitamisviga ühenduse õigusaktis on puhtalt vormilist laadi, välja arvatud, kui sellega kaasnes akti vastuvõtmise menetluskorra rikkumine (vt selle kohta 27. septembri 1988. aasta otsus kohtuasjas 165/87: komisjon *v.* nõukogu, EKL 1988, lk 5545, punkt 19, 9. septembri 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-184/02 ja C-223/02: Hispaania ja Soome *v.* parlament ja nõukogu, EKL 2004, lk I-7789, punkt 44). Euroopa Kohus leidis ka eespool nimetatud kohtuotsuse British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco punktis 111, et direktiivi kahekordne õiguslik alus EÜ artiklite 95 ja 133 näol ei tähenda direktiivi vastuvõtmise menetluskorra rikkumist ning direktiiv pole seetõttu kehtetu.

45 Seega pole direktiivi 2001/37 artikkel 8 sobiva õigusliku aluse puudumise tõttu kehtetu.

EÜ artikli 95 lõige 3 ja proportsionaalsuse põhimõte

46 EÜ artikli 95 lõige 3 sätestab, et sarnaselt komisjonile võtavad ka nõukogu ja Euroopa Parlament aluseks isikute tervisekaitse kõrge taseme, võttes eriti arvesse kõiki uusi teaduslikel faktidel põhinevaid suundumusi.

47 Silmas tuleks pidada, et ühenduse õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluv proportsionaalsuse põhimõte nõuab, et ühenduse õigussätte alusel rakendatavad meetmed oleksid sobivad seatud eesmärgiga ning vajalikud eesmärgi saavutamiseks (vt eelkõige 18. novembri 1987. aasta otsus kohtuasjas 137/85: Maizena, EKL 1987, lk 4587, punkt 15, 7. detsembri 1993. aasta otsus kohtuasjas C-339/92: ADM Ölmühlen, EKL 1993, lk I-6473, punkt 15 ja 11. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-210/00: Käserei Champignon Hofmeister, EKL 2002, lk I-6453, punkt 59).

48 Mis puudutab eelmises punktis mainitud tingimuste kohtulikku kontrolli, siis ühenduse seadusandjale tuleb anda ulatuslik kaalutlusõigus käesoleva asja valdkonnas, mis eeldab poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid valikuid ning milles seadusandja peab andma keerulisi hinnanguid. Vaid see, kui selles vallas võetud meede on ilmselgelt ebasobiv pädevate institutsioonide püstitatud eesmärgi suhtes, võib mõjutada meetme õiguspärasust (vt selle kohta 12. novembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-84/94: Ühendkuningriik *v.* nõukogu, EKL 1996, lk I-5755, punkt 58; 13. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-233/94: Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, EKL 1997, lk I-2405, punktid 55 ja 56; 5. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-157/96: National Farmers' Union jt, EKL 1998, lk I-2211, punkt 61; samuti eespool viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 123).

49 Direktiiviga 92/41 direktiivi 89/622 sisseviidud artikli 8a küsimuses tuleneb esimesena nimetatud direktiivi põhjendustest, et suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keelustamine oli ainuke sobiv meede võitlemaks reaalse ohuga, et neid uusi tooteid kasutavad noored satuvad sel viisil nikotiinisõltuvusse, samas kui nimetatud tooted põhjustavad eriti suuvähki.

50 Swedish Match on seisukohal, et kui pidada silmas 2001. aastal, kui direktiivi 2001/37 artikkel 8 vastu võeti, ühenduse seadusandjale kättesaadavaid teaduslike uuringute tulemusi, millele toetuti ka kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 4 reklaami puudutavaid norme muutes, siis on suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keelu jõusse jätmine ebaproportsionaalne püstitatud eesmärgi suhtes ning arvesse pole võetud mainitud teaduslike uuringute arenguid.

51 Sellele väitele tuleb vastata, et kui teatud spetsialistid oleks võinud alates 1999. aastast seada kahtluse alla väite, mille kohaselt, nagu märgitud direktiivi 92/41 kuueteistkümnendas põhjenduses, põhjustavad „need uued tooted [...] eelkõige suuvähki", poleks direktiivi 2001/37 vastuvõtmise ajaks vastuolud selles küsimuses veel lahendatud olnud. Veelgi enam, kui osa teadlasi nõustusid, et suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooteid võib kasutada sigarettide asendajatena, kahtlesid teised selle seisukoha põhistatuses. Sellisest olukorrast tuleneb, et teaduslike uuringute tulemused, millele ühenduse seadusandja võis 2001. aastal juurdepääsu omada, ei lubanud järeldada, nagu oleks kõnealuste toodete tarvitamine inimeste tervisele kahjutu.

52 Samas, nagu kõik teisedki tubakatooted, tekitavad nikotiini sisaldavad suukaudseks kasutamiseks mõeldud tooted sõltuvust ning nende toksilisus on tõestatud.

53 Esiteks polnud direktiivi 2001/37 vastuvõtmise ajaks tõendatud, et nimetatud toodete kahjulikud mõjud oleksid selles osas väiksemad kui teistel tubakatoodetel. Teisalt oli teada, et tooted kujutavad endast tõsist ohtu tervisele, mida ühenduse seadusandja pidi ka arvesse võtma.

54 Säärastes tingimustes ei saa väita, et vastupidiselt EÜ artikli 95 lõike 3 sätetele, kehtestati direktiivi 2001/37 artiklis 8 sisalduv keeld ilma teaduslike uuringute tulemuste arenguid arvesse võtmata.

55 Veelgi enam, Euroopa Kohtule esitatud tõendid ei luba võtta seisukohta, mille kohaselt ei peetaks direktiivi 92/41 vastuvõtmise hetkel suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooteid liikmesriikide turgudel uudistoodeteks.

56 Täitmaks EÜ artikli 95 lõikest 3 tulenevat kohustust tagada kõrgetasemeline tervisekaitse, võis ühenduse seadusandja, ilma selles küsimuses talle kuuluvat kaalutlusõigust ületamata, pidada suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keeldu vajalikuks ning eelkõige arvata, et puuduvad alternatiivmeetmed, mis saavutaksid püstitatud eesmärgi sama efektiivselt.

57 Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktides 116–119, puuduvad kõigil teistel meetmetel, mille eesmärk on kehtestada tootjatele tehnilisi norme vähendamaks toote kahjulikkust või reguleerida selle toote pakendi märgistamist ning müügitingimusi eelkõige alaealiste osas, tervisekaitse seisukohalt sarnased ennetavad mõjud, kuna need lubaksid neil, igal juhul kahjulikel toodetel siiski turule siseneda.

58 Ülaltoodud põhjendustest tuleneb, et ilmselgelt ei saa vaidlusalust keelavat meedet pidada ebasobivaks ei EÜ artikli 95 lõikega 3 ühenduse seadusandjale pandud kõrgetasemelise inimeste tervisekaitse tagamise kohustuse ega ka proportsionaalsuse põhimõtte järgimise kohustuse valguses.

EÜ artikkel 28 ja/või EÜ artikkel 29

59 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt puudutavad nii EÜ artiklites 28 ja 29 sätestatud koguseliste piirangute keeld kui ka sarnast mõju omavad meetmed mitte ainult siseriiklikke meetmeid, vaid ka ühenduse institutsioonide kehtestatud meetmeid (vt selle kohta eelkõige 17. mai 1984. aasta otsus kohtuasjas 15/83: Denkavit Nederland, EKL 1984, lk 2171, punkt 15; 9. augusti 1994. aasta otsus kohtuasjas C-51/93: Meyhui, EKL 1994, lk I-3879, punkt 11, ja 25. juuni 1997. aasta otsus kohtuasjas C-114/96: Kieffer ja Thill, EKL 1997, lk I-3629, punkt 27).

60 Sellest hoolimata, nagu sätestab EÜ artikkel 30, ei välista artiklite 28 ja 29 sätted ekspordi, impordi või transiitkaupade suhtes kehtestatud keelde või piiranguid, kui need on õigustatud inimeste elu ja tervisekaitse seisukohalt.

61 Ehkki direktiivi 2001/37 artiklis 8 sätestatud suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keeld on piirang EÜ artiklite 28 ja 29 tähenduses, on see sellest hoolimata tervisekaitse kaalutlustel õigustatud, nagu on märgitud käesoleva otsuse punktis 58. Seega ei saa mitte mingil juhul väita, et keeld on kehtestatud EÜ artiklite 28 ja 29 sätteid rikkudes.

62 Veelgi enam, Rootsi Kuningriigile seatud keeld viia suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooteid teiste liikmesriikide turgudele, ei tulene direktiivist 2001/37, vaid ühinemisakti XV lisa X peatüki punkti b sätetest.

EÜ artikkel 253

63 Tuleb meenutada, et kui EÜ artikli 253 järgi nõutud põhjendused peavad näitama selgelt ja ühemõtteliselt asjaomase akti vastu võtnud ühenduse asutuse kaalutlusi, nii et asjaomased isikud võiksid tutvuda võetud meetme põhistustega ning Euroopa Kohus võiks seda kontrollida, pole sellegipoolest nõutud, et põhjendused sisaldaksid kõiki asjakohaseid õiguslikke ja faktilisi asjaolusid (vt eelkõige 29. veebruari 1996. aasta otsus kohtuasjas C-122/94: komisjon *v.* nõukogu, EKL 1996, lk I-881, punkt 29).

64 Küsimust, kas akt vastab põhjendustele seatud nõuetele, tuleb hinnata mitte ainult akti sõnastuse, vaid ka selle tausta ning kõigi vastavat küsimust reguleerivate õigusnormide valguses. Kui vaidlusalune akt sisaldab viidet põhilisele institutsiooni püstitatud eesmärgile, oleks ülemäärane nõuda, et eraldi põhjendataks igat institutsiooni tehtud tehnilist valikut (vt eelkõige 5. juuli 2001. aasta otsus kohtuasjas C-100/99: Itaalia *v.* nõukogu ja komisjon, EKL 2001, lk I-5217, punkt 64, ning eespool nimetatud kohtuotsus Hispaania ja Soome *v.* parlament ja nõukogu, punkt 79).

65 Direktiivi 92/41 põhjendustest nähtub selgelt, miks direktiivi 89/622 pidi viidama suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise keeld. Eelkõige viidates teadusekspertide seisukohale, et kõik tubakatooted kujutavad endast ohtu tervisele ning et on tõestatud, et muud kui suitsetatavad tubakatooted on suureks vähki haigestumise ohuteguriks, leidsid need eksperdid lisaks, et uued, teatud liikmesriikides turule ilmunud suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooted

tõmbavad ligi eriti noori, riskiga sattuda nikotiinisõltuvusse, kui õigel ajal ei kehtestata asjakohaseid piiranguid. Samuti märgiti, et liikmesriigid, keda see probleem kõige rohkem puudutab, on need uued tubakatooted juba täielikult keelustanud või kavatsevad seda teha.

66 Samuti tuleb märkida, et direktiivi 2001/37 artiklis 8 sisalduv keeld kaubelda suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodetega piirdub varasemate tekstide muutmisega, mis on üks nimetatud direktiivi eesmärke, seoses 1992. aastal võetud identse meetme kinnitamisega. 1992. aasta meetmes nendele toodetele määratud erinev kohtlemine, võrreldes muude kui suitsetatavate tubakatoodetega, oli tingitud tollel hetkel keelatud toodete uudsusest siseturul, nende populaarsusest noorte hulgas ning siseriiklikest keelumeetmetest teatud liikmesriikides.

67 Situatsioon oli sama aastal 2001. Mõistagi on selge, et suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodetega kauplemisel on Rootsis pikad traditsioonid ning neid ei saa pidada ühinemise hetkel, 1995. aastal, uudiskaubaks selle liikmesriigi territooriumile vastaval turul. Ühinemisakti artikkel 151 jättis sõnaselgelt Rootsi Kuningriigi välja 1992. aastal kehtestatud keelu kohaldamisalast, kõnealuse riigi territooriumit ei saa arvesse võtta direktiivi 2001/37 artiklis 8 viidatud turu määratlemisel ega järelikult ka selle hindamisel, kas artikliga keelatud tooted on kõnealusel turul uued.

68 Kuna direktiiv 2001/37 täpsustab kahekümne kaheksandas põhjenduses, et direktiiv 89/622 keelustas liikmesriikides teatud tüüpi suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubaka müümise, ning ühinemisakti artikkel 151 lubas Rootsi Kuningriigil selle

direktiivi sätetest kõrvale kalduda, ei ilmne, et selle keelu kinnitamine direktiivi 2001/37 artiklis 8 nõudnuks, et see direktiiv nimetaks teisi õiguslikke ja asjakohaseid faktilisi asjaolusid, et täita EÜ artiklist 253 tulenevat põhjendamise nõuet.

69 Ülaltoodud põhjendustest tuleneb, et direktiivi 2001/37 artikkel 8 vastab EÜ artiklis 253 sätestatud põhjendamise kohustusele.

Võrdse kohtlemise põhimõte

70 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab võrdse kohtlemise ehk mittediskrimineerimise põhimõte, et sarnaseid olukordi ei tohi kohelda erinevalt ning erinevaid olukordi ühetaoliselt, kui selline kohtlemine ei ole objektiivselt põhjendatud (vt selle kohta 9. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-304/01: Hispaania *v.* komisjon, EKL 2004, lk I-7655, punkt 31).

71 Ehkki suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooted, nagu määratletud direktiivi 2001/37 artiklis 2, pole oma koostise või isegi otstarbe osas olemuslikult erinevad närimistubakatoodetest, on nad viimastega võrreldes erinevas olukorras. Tegelikult olid direktiivi 89/622 artikliga 8a ja teistkordselt direktiivi 2001/37 artikliga 8 keelustatud suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooted meetmes viidatud liikmesriikide turgudel uudiskaubad. Selline erisituatsioon lubas erinevat kohtlemist, seega ei saa rääkida diskrimineerimise keelust üleastumisest.

72 Tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on kutsealal tegutsemise vabadus, nagu ka omandiõigus, osa ühenduse õiguse üldpõhimõtetest. Need põhimõtted ei kujuta endast aga absoluutseid õigusi, vaid neid tuleb arvestada vastavalt nende ülesandele ühiskonnas. Seega võib kutsealal tegutsemise vabadust, nagu ka omandiõiguse kasutamist, piirata tingimusel, et need piirangud vastavad tegelikult üldise huvi eesmärkidele ja ei kujuta selle eesmärgi valguses lubamatut sekkumist, mis kahjustaks sel moel tagatud õiguse olemust (vt eelkõige 11. juuli 1989. aasta otsus kohtuasjas 265/87: Schräder, EKL 1989, lk 2237, punkt 15; 5. oktoobri 1994. aasta otsus kohtuasjas C-280/93: Saksamaa *v.* nõukogu, EKL 1994, lk I-4973, punkt 78; 29. aprilli 1999. aasta otsus kohtuasjas C-293/97: Standley jt, EKL 1999, lk I-2603, punkt 54; 15. juuli 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-37/02 ja C-38/02: Di Lenardo ja Dilexport, EKL 2004, lk I-6911, punkt 82, samuti eespool viidatud kohtuotsus Hispaania ja Soome *v.* parlament ja nõukogu, punkt 52).

73 On tõsi, et direktiivi 2001/37 artikliga 8 sätestatud suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodetega kauplemise keeld võib piirata nende kaupade tootjate kutsealal tegutsemise vabadust, eeldades, et nad on plaaninud kaubelda territooriumil, millel keeld kehtib. Samas pole sellise meetme rakendamisel riivatud tootjate omandiõigust. Tegelikult ei saa ükski tootja väita, et tal on omandiõigus turuosale, isegi kui see oli tema käes enne turgu puudutava meetme võtmist, kuna turuosa pole midagi muud kui ajutine majanduslik positsioon, mis on sõltuv olukorra muutustest (eespool viidatud 5. oktoobri 1994. aasta kohtuotsus Saksamaa *v.* nõukogu, punkt 79). Samuti ei saa ettevõtja väita, et tal on omandatud õigus või õiguspärased ootused olemasoleva olukorra, mis võib muutuda diskretsiooni korras ühenduse institutsioonide poolt võetavate otsuste tõttu, edasi kestmisele (vt 28. oktoobri 1982. aasta otsus kohtuasjas 52/81: Faust *v.* komisjon, EKL 1982, lk 3745, punkt 27).

74 Nagu eespool mainitud, on direktiivi 2001/37 eesmärk üldisest huvist lähtudes tagada tubakatoodete turule lubamisele kohaldatavate sätete ühtlustamise raames kõrgetasemeline tervisekaitse. Nagu märgitud käesoleva otsuse punktis 58, ei nähtu, et kõnealuse direktiivi artiklis 8 sätestatud keeld oleks nimetatud eesmärgi saavutamiseks ebasobiv. Sellises olukorras ei saa majandustegevuse vabadust piiravat meedet käsitleda püstitatud eesmärgi valguses selle vabaduse teostamise või omandiõiguse ebaproportsionaalse riivena.

Väidetav volituste ületamine

75 Nagu Euroopa Kohus on mitmel korral leidnud, on akt antud volitusi ületades vaid juhul, kui objektiivsete, asjakohaste ja omavahel kokkusobivate tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud eranditult või peamiselt muu eesmärgi saavutamiseks kui see, millele viidati, või asutamislepingus spetsiaalselt antud juhu asjaolude jaoks ette nähtud menetluse vältimiseks (vt 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-331/88: Fedesa jt, EKL 1990, lk I-4023, punkt 24, ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-110/97: Madalmaad *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-8763, punkt 137).

76 Mis puudutab täpsemalt selliste liikmesriikide õigus- ja haldusaktide sätete, mille eesmärgiks on tervise kaitse ja selle parandamine, ühtlustamise sõnaselget välistamist EÜ asutamislepingu artikli 129 lõike 4 esimeses taandes (pärast muutmist EÜ artikli 152 lõike 4 esimene lõik), siis on Euroopa Kohus leidnud, et selle välistamise vältimiseks ei saa õigusliku alusena kasutada teisi asutamislepingu artikleid (eespool viidatud 5. oktoobri 2000. aasta kohtuotsus Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, punkt 79). Samas on Euroopa Kohus märkinud, et juhul, kui EÜ artikli 95 lõike 1 õigusliku alusena kasutamise tingimused on täidetud, ei saa ühenduse seadusandjat takistada toetumast sellele õiguslikule alusele põhjusel, et tehtavates valikutes on rahvatervise kaitse määrav faktor (eespool viidatud 5. oktoobri 2000. aasta kohtuotsus Saksamaa *v.* parlament ja nõukogu, punkt 88, ning viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 190).

77 Esiteks on EÜ artikli 95 õigusliku alusena kasutamise tingimused direktiivi 2001/37 artikli 8 puhul täidetud ning teiseks pole üldsegi tõendatud, et see säte võeti vastu ainuüksi või peamiselt põhjusel saavutamaks muu eesmärk kui kaotada turustamise piirangud, mis on seotud suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooteid puudutavate siseriiklike õigusnormide erineva arenguga.

78 Ülaltoodud põhjendustest tuleneb, et direktiivi 2001/37 artikkel 8 pole volituste ületamise tõttu kehtetu.

Vastus teisele küsimusele tervikuna

79 Vastus teisele küsimusele tervikuna on, et küsimuse analüüsil ei ilmnenud ühtegi direktiivi 2001/37 artikli 8 kehtivust mõjutavat asjaolu.

Esimene küsimus

80 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas EÜ artikleid 28 ja 29 peab tõlgendama selliselt, et nendega on vastuolus põhikohtuasja vaidlusalune siseriiklik õigussäte.

81 Tuleb silmas pidada, et siseriikliku meedet valdkonnas, mis on ühenduse tasandil ammendavalt ühtlustatud, peab hindama selle ühtlustamismeetme sätete, mitte esmase õiguse valguses (vt 12. oktoobri 1993. aasta otsus kohtuasjas C-37/92: Vanacker ja Lesage, EKL 1993, lk I-4947, punkt 9, ja 13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-324/99: DaimlerChrysler, EKL 2001, lk I-9897, punkt 32).

82 Kuna suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamine on ühenduse tasandil reguleeritud ühtlustatult, peab põhikohtuasja vaidlusalust siseriiklikku regulatsiooni, mis võtab nõutaval viisil üle ühenduse õiguse ja keelab nende toodete turustamise, hindama vaid nimetatud ühenduse regulatsiooni sätete ning mitte EÜ artiklite 28 ja 29 valguses.

83 Ülaltoodud põhjendustest lähtudes tuleb esimesele küsimusele vastata, et kui siseriiklik meede keelab kooskõlas direktiivi 2001/37 artikliga 8 suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise, ei pea enam eraldi kontrollima, kas see siseriiklik meede on kooskõlas EÜ artiklitega 28 ja 29.

Kolmas küsimus

84 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas situatsioonis, kus direktiivi 2001/37 artikkel 8 on kehtetu, peab mittediskrimineerimise, proportsionaalsuse ja omandiõiguse kaitse põhimõtteid tõlgendama selliselt, et nendega on vastuolus siseriiklik meede, mis keelustab suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatooted.

85 Sellele küsimusele ei ole vaja vastata, sest, nagu märgitud käesoleva otsuse punktis 79, ei ilmnenud teise küsimuse analüüsil ühtegi direktiivi 2001/37 artikli 8 kehtivust mõjutavat asjaolu.

Kohtukulud

86 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamiseks tehtud kulusid, välja arvatud nimetatud poolte kulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Teise küsimuse analüüsil ei ilmnenud ühtegi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/37/EÜ tubakatoodete valmistamist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta artikli 8 kehtivust mõjutavat asjaolu.**

2. **Kui siseriiklik meede keelab vastavalt direktiivi 2001/37 artiklile 8 suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakatoodete turustamise, ei pea enam eraldi kontrollima, kas see siseriiklik meede on kooskõlas EÜ artiklitega 28 ja 29.**

Allkirjad